

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Jihlavě rozhodl v hlavním líčení konaném dne 28. května 2024 v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Terezy Jedličkové a přísedících Bohumíra Mirošníka a Jindřišky Chloupkové

takto:

Obžalovaný

R.Ch., narozený XXXXX v XXXXX, OSVČ, trvale bytem XXXXX,
je vinen, že

dne 16. 7. 2023 v době okolo 14:30 hodin, jako řidič motorového vozidla zn. Opel Combo, RZ: XXXXX, jedoucí po silnici č. 602 ve směru od obce Dušejov na Pelhřimov, v 95,22 km, v katastru obce Dušejov, nevěnoval dostatečnou pozornost řízení vozidla a vlivem krátkodobé nepozornosti přešel do protisměru, tedy porušil zejména ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v důsledku čehož se přední částí jím řízeného motorového vozidla střetl s protijedoucím motocyklem zn. JM STAR, RZ: XXXXX, řízeným P.K., nar. XXXXX, který byl v důsledku střetu odhozen do pole, kdy při střetu P.K. utrpěl přetržení mozkového kmene a spojení prvního krčního obratle s lebkou v rámci polytraumatu hlavy, trupu a končetin, tedy poranění neslučitelná se životem, v jejichž důsledku bezprostředně po střetu zemřel, D.Z., nar. XXXXX, spolucestující v motorovém vozidle zn. Opel Combo, utrpěla blíže nezjištěná zranění, pro která byla ošetřena v Nemocnici XXXXX, dále došlo k poškození dopravního značení A1a náležejícího Krajské správě a údržbě silnic Vysočina, příspěvkové organizaci, IČ: 90450, a byla poničena vzrostlá řepka náležející Zemědělskému družstvu XXXXX,

tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Herzová.

- jinému z nedbalosti způsobil smrt proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

čímž spáchal

- **přechin** usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku k **trestu odnětí svobody na 2 (dva) roky.**

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu 4 (čtyř) let.**

Podle § 67 odst. 2 písm. b) a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku dále k peněžitému trestu ve výši 40 (čtyřiceti) denních sazeb, přičemž jedna denní sazba činí 2 500 Kč (dva tisíce pět set korun českých). **Celkový peněžitý trest se tedy ukládá se výši 100 000 Kč** (sto tisíc korun českých).

Podle § 73 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku **se ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 4 (čtyř) roků.**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené **Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky**, IČ 41197518, se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3 - Vinohrady, škodu ve výši 22 844,96 Kč.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozeným **I.K., nar. XXXXX, bytem XXXXX,** nemajetkovou újmu ve výši 260 590 Kč, **E.K., nar. XXXXX,** bytem XXXXX, nemajetkovou újmu ve výši 260 590 Kč a **E.K., nar. XXXXX,** bytem XXXXX, nemajetkovou újmu ve výši 260 590 Kč.

Odůvodnění:

1. Obžalovaný u hlavního líčení podle ustanovení § 206c odst. 1 trestního řádu prohlásil, že je vinen ze spáchání skutku uvedeného v návrhu na potrestání a že souhlasí s právní kvalifikací tohoto skutku. Po zjištění kladného stanoviska státního zástupce rozhodl soud podle ustanovení § 206c odst. 4, odst. 6 trestního řádu tak, že toto prohlášení viny obžalovaného přijímá a dokazování v rozsahu přijatého prohlášení viny neprovedl. Na základě tohoto postupu, kdy prohlášení viny nelze odvolat, dospěl soud k závěru o vině obžalovaného, tedy že skutkem uvedeným ve výroku rozsudku spáchal přechin usmrcení z nedbalosti podle ustanovení § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku.
2. Obžalovaný u hlavního líčení uvedl, že v minulosti nebyl trestně stíhán. V dopravě měl pouze před asi dvaceti lety na parkovišti obchodního domu srážku s dalším vozidlem, kdy došlo pouze k nabourání blatníků. Pracuje jako osoba samostatně výdělečně činná – XXXXX. Má tak měsíční příjem okolo 35 tisíc čistého. Je mu celé věci líto, neudělal to naschvál. Mrzí ho to. Měl před očima černo a vůbec netušil, že se s někým srazil. Řízení se věnoval, telefon měl doma, nikoho nepředjížděl, alkohol před jízdou nepil. V roce 2020 měl problém s tlakem, byl na vyšetření u dr. XXXXX v XXXXX. Ten ho poslal do Jihlavy, ale odtud mu volali, že ho kvůli kovidu nevezmou. Tak to neřešil, cítil s pouze unavený. Po předmětné havárii se dostal k lékaři do Prahy, ten mu sdělil, že jeho srdce pracuje pouze na 21 % a že musí ihned na operaci. V prosinci mu dávali defibrilátor, jezdí neustále na kontroly. Nyní je v částečném invalidním důchodě. Má přiznaný důchod ve výši 17 tisíc. Jeho zdravotní stav ho nyní limituje,

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Herzová.

musí odmítat zakázky, již není schopen tahat těžké věci, zadýchává se. Zaslal paní K. omluvný dopis asi před měsícem. Předtím na tom psychicky nebyl dobře, shodil 25 kilo. Nejprve přemýšlel, že by za paní K. zajel osobně. Není den, kdy by na tu nehodu nemyslel.

3. Z listinných důkazů provedených u hlavního líčení vyplývá následující. V opisech z evidence rejstříku trestů a přestupků nemá obžalovaný žádný záznam. Poškození učinili prohlášení o tom, jaký měl na ně čin dopad. Obžalovaný poslal poškozené dne 15. 4. 2024 omluvný dopis. Všeobecná zdravotní pojišťovna vyčíslila náklady na ošetření zraněných celkem na 22.844,96 Kč. Poškozené I., E. a E. K. se připojily k řízení s nárokem na náhradu nemajetkové újmy s částkou 1.210.590 Kč pro každou z poškozených, což představuje 1,5 násobek částky 887.766 Kč, která byla stanovena Generali Českou pojišťovnou, a. s. (pojistitelem z titulu povinného ručení) jako 20 násobek průměrné mzdy v roce 2022 ve výši 40.535 Kč navýšený o 10 %. Genereali Česká pojišťovna uhradila každé z poškozených částku ve výši 950.000 Kč. Poškozené tedy požadují každá částku ve výši 260.590 Kč.
4. Při úvaze o druhu a výměře trestu ve smyslu ustanovení § 38 a § 39 trestního zákoníku, vzal soud v úvahu všechny okolnosti důležité pro odůvodnění trestu ve smyslu ustanovení § 125 odst. 1 trestního řádu. Zejména přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále přihlédl k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Přihlédl také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.
5. K osobě obžalovaného bylo zjištěno, že nebyl nikdy v minulosti trestně stíhán a nedopustil se ani žádného přestupku. Řádně pracuje jako XXXXX. Doposud tedy vedl řádný život, v čemž soud spatřuje polehčující okolnost. Obžalovaný u hlavního líčení prohlásil svoji vinu, spáchaného činu litoval a hlavní líčení nikterak nekomplikoval, což je další polehčující okolností. Obžalovaný též zaslal poškozeným omluvný dopis se značným časovým odstupem, což odůvodnil svým zdravotním stavem (operace srdce a psychický stav po dopravní nehodě).
6. Soud tedy na základě uvedených skutečností dospěl k závěru, že s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného přečinu, poměrům obžalovaného a polehčujícím a přitěžujícím okolnostem je na místě obžalovanému uložit trest odnětí svobody v trvání dvou let, a to s podmíněným odkladem na čtyři roky. Za přečin usmrcení z nedbalosti podle ustanovení § 143 odst. 2 trestního zákoníku obžalovanému hrozil trest v rozmezí jednoho roku až šesti let. Soud s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti považuje za přiměřený trest právě ve spodní polovině trestní sazby. Pokud jde o výkon tohoto trestu. Bylo by bezesporu možné uvažovat o jeho nepodmíněném výkonu. Obžalovaný se dopustil trestného činu, při kterém zemřel člověk. Toto rozhodně není jediné, na co by mělo být v případě rozhodování zaměřeno. V první řadě je nutné zdůraznit, že obžalovaný vedl před spácháním trestného činu řádný život, řádně pracoval, což by samozřejmě jako samotné nemohlo obstát. Je totiž nezbytné též přihlédnout k okolnostem a chování obžalovaného po spáchání trestného činu. Obžalovaný nad spáchaným činem projevil lítost, poškozeným se omluvil. Písemná omluva sice přišla později, než by si poškození představovali, ale je třeba zohlednit i skutečnost, že obžalovaný se po dopravní nehodě sám potýkal se značnými zdravotními a nejspíše i psychickými problémy. Obžalovaný se poškozeným omluvil i u hlavního líčení, kde z jeho jednání bylo zřejmé, že projevená lítost je upřímná. Do jisté míry byl již obžalovaný potrestán tím, že dokonce života bude muset žít s vědomím toho, že usmrtil jiného člověka, ať už byl jeho podíl na této tragédii jakýkoliv. Je totiž zřejmé, že obžalovaný před dopravní nehodou

trpěl zdravotními potížemi, které mohly celou situaci značně ovlivnit. Obžalovaný však bral své obtíže na lehkou váhu a včas nevyhledal lékařskou pomoc, ač již mu toto bylo doporučeno. Nepodmíněný trest odnětí svobody by v tuto chvíli nebyl ničím prospěšný. Během zkušební doby bude mít obžalovaný dostatek prostoru pro to, aby prokázal, že nadále již bude vést řádný život a spáchaný čin byl pouhým excesem v jinak řádném životě. Pokud se mu toto nepovede, trest si nakonec bude muset ve věznici odpykat.

7. Se svým nárokem na náhradu škody se řádně a včas připojila Všeobecná zdravotní pojišťovna, která svůj nárok řádně doložila. Protože doposud nebyla náhrada škody této poškozené řádně uhrazena, přiznal jí soud částku ve výši 22.844,96 Kč, neboť je zřejmé, že obžalovaný tuto škodu představující náklady na léčení osob zraněných při dopravní nehodě způsobil svým protiprávním jednáním.
8. S nárokem na náhradu nemajetkové újmy se řádně a včas připojily poškozené I., E. a E. K.. Pokud jde o nárok těchto poškozených na náhradu nemajetkové újmy, soud shledal, že je namísto tomuto návrhu vyhovět. Z provedeného dokazování s přihlédnutím k tomu, že obžalovaný přiznal svoji vinu, má soud za prokázané, že obžalovaný spáchal projednávaný trestný čin usmrcení z nedbalosti. Dopustil se tedy protiprávního jednání, jímž porušil zákon podle ustanovení § 2910 věty první zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), když usmrtil (byť z nedbalosti) dceru, resp. sestru poškozených a tím zasáhl do jejich absolutního práva ve smyslu ustanovení § 81 o. z., které chrání osobnost člověka včetně jeho přirozených práv, svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého (odst. 1), život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy (odst. 2). Není tedy pochyb, že usmrcením osoby blízké bylo do absolutních práv poškozených citelně zasázeno. Současně je splněna i zákonná podmínka existence příčinné souvislosti (*kausalní nexus*) mezi protiprávním jednáním obžalovaného a vzniklou škodou.
9. Za situace, kdy má soud za prokázané zaviněné porušení zákona ze strany obžalovaného, v důsledku čehož způsobil škodu, je obžalovaný povinen tuto škodu, resp. nemajetkovou újmu poškozeným nahradit podle ustanovení § 2910 o. z., ale zejména podle ustanovení § 2959 o. z., podle kterého při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní utrapy manželů, rodičů, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. Ostatně plnění se již ujala pojišťovna. Povinnost škůdce nahradit poškozenému újmu na jeho přirozených právech zahrnující nahrazení škody i nemajetkové újmy (včetně způsobených duševní útrap) upravuje ustanovení § 2956 o. z., povinnost nahradit nemajetkovou újmu v penězích pak vyplývá z ustanovení § 2951 odst. 1 o. z.
10. Při stanovení výše náhrady nemajetkové újmy soud vycházel především z ustálené judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 894/2018). Pro stanovení výše náhrady se v judikatorní praxi ustálil mechanismus aplikování dvacetinásobku průměrné hrubé měsíční nominální mzdy přepočtené na počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Pro účely rozhodnutí této věci se uvažuje průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2022, která činila 40.353 Kč. Podle další judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1402/2015, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14) je pro stanovení výše náhrady škody významná mimo jiné také kvalita a kvantita vztahu poškozeného (pozůstalého) k usmrcené osobě.
11. O kvalitě a kvantitě vztahu pozůstalé manželky k usmrcenému nemůže být pochyb. Navíc z listinných důkazů vyplývá, že usmrcení manžela je pro poškozenou I.K. silně traumatizujícím zážitkem, který ji zásadně omezuje v běžném každodenním životě. Se svým manželem měla

velmi blízký vztah. Pokud tedy poškozená žádá náhradu nemajetkové újmy ve výši 1,5 násobku částky stanovené postupem uvedeným výše, je tato výše plně v souladu s přijatými závěry.

12. U poškozených E. a E.K. není pochyb, že jim nemajetková újma vznikla. Jedná se o dcery usmrceného, které jsou ve velmi nízkém věku, se svým otcem měly velmi dobrý vztah a jeho ztrátu nesou velmi těžce. Při stanovení výše náhrady soud vycházel ze stejných kritérií, jako v případě poškozené manželky. Pokud poškozené žádají stejnou náhradu nemajetkové újmy, lze tuto náhradu bez dalšího přiznat.
13. Soud také neopomněl zohlednit majetkové poměry obžalovaného, do jaké míry je schopen přiznanou náhradu nemajetkové újmy uhradit. Soud vycházel zejména z výše uvedeného rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1402/2015, podle kterého je nutné zohlednit příjmy obviněného, resp. jeho schopnosti a možnosti dosahovat dostatečného stabilního příjmu tak, aby pro něj výše náhrady nebyla likvidační. Obžalovaný je v současné době v invalidním důchodu a současně též osobou samostatně výdělečně činnou. Vzhledem k tomu, že již značnou část nemajetkové újmy vyplatila pojišťovna, neměl by být pro obžalovaného vzhledem k jeho majetkovým poměrům problém uhradit zbývající část nemajetkové újmy.
14. S ohledem na uvedené skutečnosti nejsou překážky pro přiznání požadované výše náhrady nemajetkové újmy všem poškozeným. Soud tedy uložil obžalovanému zaplatit každé s poškozených částku ve výši 260 590 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání do osmi dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Okresnímu soudu v Jihlavě. O odvolání bude rozhodovat Krajský soud v Brně. Odvolání může podat státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být ve výše uvedené lhůtě (nebo v další lhůtě stanovené samosoudcem) odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává, byť zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Jihlava 28. května 2024

Mgr. Tereza Jedličková v. r.
předsedkyně senátu